

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 11/2023
09.05.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић, Владиславе Милићевић, Јасмине Стаменковић и Татјане Миљуш, чланова већа, у ванпарничном поступку предлагача АА из ..., ..., чији је пуномоћник Зоран Стјепановић, адвокат из ..., против противника предлагача ЈП „Путеви Србије“ Београд, кога у поступку по ревизији заступа пуномоћник Бранислав Поповац, адвокат из ..., ради одређивања накнаде за експроприсану непокретност, одлучујући о ревизији противника предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Ужицу Гж 1441/22 од 18.10.2022. године, у седници одржаној 09.05.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији противника предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Ужицу Гж 1441/22 од 18.10.2022. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија противника предлагача изјављена против решења Вишег суда у Ужицу Гж 1441/22 од 18.10.2022. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Пожеги Р1 137/21 од 27.07.2022. године, ставом првим изреке, обавезан је противник предлагача да предлагачу на име накнаде за експроприсану непокретност и то кат. парцелу ..., површине 3680 м², уписане у листу непокретности ... КО ..., исплати износ од 1.730.129,92 динара, са законском затезном каматом од 27.07.2022. године, као дана пресуђења до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је противник предлагача да предлагачу на име трошкова поступка исплати износ од 87.000,00 динара.

Решењем Вишег суда у Ужицу Гж 1441/22 од 18.10.2022. године, одбијена је као неоснована жалба противника предлагача и потврђено првостепено решење.

Против правноснажног решења донетог у другом степену, противник предлагача је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној применом члана 404. Закона о парничном поступку.

Предлагач је дао одговор на ревизију.

Ценећи испуњеност услова за одлучивање о ревизији противника предлагача као изузетно дозвољеној, Врховни суд налази да не постоје разлози предвиђени одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23-др. закон) да би се дозволило изузетно одлучивање о ревизији.

Правноснажним решењем Општинске управе Пожега – Одељење за привреду и локални економски развој бр.465-82/20 од 29.01.2020. године, експроприсано је предметно земљиште предлагача (које се налази непосредно поред реке Моравице), по предлогу противника предлагача на основу члана 12. став 8. Закона о посебним поступцима ради релаизације пројеката изградње и реконструкције линијских инфраструктурних објеката од посебног значаја за Републику Србију („Службени гласник РС“, бр.9/20) и решења Владе о утврђивању јавног интереса за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију 05 бр.465-3965/2020-1 од 21.05.2020. године. Нижестепеним одлукама утврђена је новчана накнада за експроприсано земљиште предлагача и обавезан противник предлагача да му исплати накнаду за преузето грађевинско земљиште, у висини утврђеној налазом и мишљењем судског вештака грађевинске струке. Ово због тога што је предметно земљиште, иако се у време експропријације у катастру водило као пољопривредно пре тога постало грађевинско земљиште ступањем на снагу Уредбе о изменама и допунама Уредбе о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурно коридора Београд – Јужни Јадран, деоница Београд – Пожега („Службени гласник РС“, бр. 31/10), као планског документа, а пре правноснажности наведеног решења о експропријацији и Пројекта препарцелације за формирање грађевинске парцеле за изграду ауто-пута Е – 763, деонице Прељина – Пожега, по деоници 5 км 144 + 809.000 до км 141 + 191.312, односно км 134 + 741.443 до км 147 + 684.419 на подручју Општине Пожега, између осталог и КО ..., на којој се налази катастарска парцела предлагача на основу решења Владе о утврђењу јавног интереса за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију 05 бр. 465-3965/2020-1 од 21.05.2020. године у корист противника предлагача.

Имајући у виду садржину тражене правне заштите, чињенице утврђене у поступку и начин пресуђења, Врховни суд је оценио да је побијана правноснажна одлука у складу са праксом ревизијског суда и правним ставовима израженим у одлукама Врховног касационог суда и Врховног суда у којима је одлучивано о истоветним захтевима предлагача, са истим или сличним чињеничним стањем и правним основом, у ситуацији када је планским документом извршена промена намене из пољопривредног у грађевинско земљиште, а ова промена није евидентирана у катастру непокретности (чланови 83. став 2. и 88. став 9. Закона о планирању и изградњи). Овим се не дерогирају одредбе члана 1. ставови 1. и 2. Закона о посебним поступцима ради рализације пројеката изградње и реконструкције линијских инфраструктурних објеката од посебног значаја за Републику Србију („Службени гласник РС“, бр.9/20), као закона „*lex specialis*“ на основу којег је донето решење о експропријацији (који је престао да важи доношењем Закона о престанку важења Закона о посебним поступцима ради релаизације пројеката изградње и реконструкције линијских инфраструктурних објеката од посебног значаја за Републику Србију, објављеном у „Службеном гласнику РС“, бр.62/23). Наиме, иако овај закон садржи

посебне одредбе о експропријацији, у члану 14. став 2. прописује да се по правноснажности решења о експропријацији, стичу услови за покретање поступка за споразумно одређивање накнаде за експроприсану непокретност, у складу са одредбама закона којим се уређује експропријација, а у ставу 6. да када је предмет експропријације земљиште на ком су изграђени објекти или земљиште на коме се налазе биљни засади (као што је то овде случај), накнада се врши на начин прописан одредбама закона којим се уређује експропријација. При томе, овај закон који није искључио примену одредби Закона о планирању и изградњи, садржи само посебне одредбе о неизграђеном грађевинском земљишту на коме је уписано право јавне својине у корист Републике Србије или јединице локалне самоуправе (члан 10. став 1.) и грађевинском земљишту на коме је изграђен објект супротно закону (члан 12.), што овде није случај јер се ради о грађевинском земљишту (које је то постало тек доношењем и ступањем на снагу планског акта) за који поступак уписа права јавне својине у корист Републике Србије није био спроведен у време доношења решења о експропријацији.

Због тога нема услова за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној у смислу члана 404. ЗПП ради разматрања правног питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе или новог тумачења права.

У складу са наведеним, Врховни суд је применом одредбе члана 404. став 2. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. у вези члана 420. став 6. ЗПП, који се примењује на основу члана 27. став 2. и члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку - ЗВП („Службени гласник РС“, бр. 25/82 и 48/88, „Сл. гласник РС“, бр. 46/95 ...14/22), Врховни суд је нашао да ревизија није дозвољена, јер је изјављена против одлуке против које се по закону не може изјавити.

Одредбом члана 27. став 2. Закона о ванпарничном поступку, који се примењује у овом поступку, прописано је да је у поступку у коме се одлучује о имовинско-правним стварима ревизија дозвољена под условима под којима се по Закону о парничном поступку може изјавити ревизија у имовинско-правним споровима, ако овим или другим законом није друкчије одређено.

Чланом 420. став 1. ЗПП прописано је да странке могу да изјаве ревизију и против решења другостепеног суда којим је поступак правноснажно окончан, док је ставом 2. истог члана прописано да ревизија против решења из става 1. овог члана није дозвољена у споровима у којима не би била дозвољена ревизија против правноснажне пресуде.

На ревизијски поступак у овој правној ствари сходно се примењује имовински цензус за изјављивање ревизије прописан чланом 403. став 3. ЗПП, према коме ревизија није дозвољена у имовинско-правним споровима ако вредност предмета спора побијеног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Иницијални акт - предлог у овој правној ствари поднет је 09.12.2021. године и вредност предмета спора је 1.730.129,92 динара, што је испод ревизијског цензуса прописаног чланом 403. став 3. ЗПП.

Како вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност износа од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења иницијалног акта, то ревизија противника предлагача није дозвољена према члану 403. став 3. ЗПП.

Сходно наведеном, Врховни суд је применом члана 413. у вези члана 420. став 6. ЗПП и члана 30. став 2. ЗВП, одлучио као у ставу другом изреке.

Председник већа-судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић